

WPULS
COOPERATIU DE SANTS

DIAGNOSI **2023**

L'Associació per l'impuls de l'Economia Cooperativa i Comunitària de Sants-Montjuic és un espai d'articulació de les cooperatives i associacions d'economia solidària de Sants, Hostafrancs i La Bordeta (Barcelona) per col·lectivitzar el màxim de mitjans de producció i consum locals, així com per avançar cap a la transició eco-social i l'autogestió de la societat a partir d'una nova Economia Comunal.

Nascuda l'estiu del 2015, avui és una entitat de segon grau que agrupa **més d'una trentena d'iniciatives econòmiques col·lectives** de diferents àmbits d'activitat. Per la pròpia dinàmica de les entitats sòcies, des del seu inici l'Impuls va estar en continu creixement i transformació. Actualment, es fa imprescindible recollir i organitzar **informació bàsica** dels projectes per tal de tenir una imatge general de l'estat actual, identificar les seves particularitats i dissenyar estratègies de futur **cap al suport mutu i la intercooperació**.

INTRODUCCIÓ

Aquest document diagnòstic ha sigut dissenyat segons la informació obtinguda i organitzada a partir dels qüestionaris elaborats per les tècniques de l'Associació i omplert per les diferents entitats en trobades presencials durant els mesos de maig i juny de 2023.

L'Impuls Cooperatiu de Sants està conformat al moment de elaboració del present document per **35 entitats associades**, de les quals 28 han respost el qüestionari durant el període d'execució. Dues d'aquestes van incorporar-se amb posterioritat (La Garrofera i Fil a l'agulla), altres van manifestar no tenir temps per sobrecàrrega de feina (L'Esguard i Trama), altres son casos excepcionals perquè són cooperatives d'habitatge que no necessàriament tenen una persona responsable per aquest tipus de tasques, especialment en el cas dels projectes que encara estan en procés d'executar-se (Sotrac, La Diversa) i, per últim, La Deskomunal va fer el qüestionari conjunt amb la cooperativa Kop de Má perquè són un mateix col·lectiu amb dos projectes diferents.

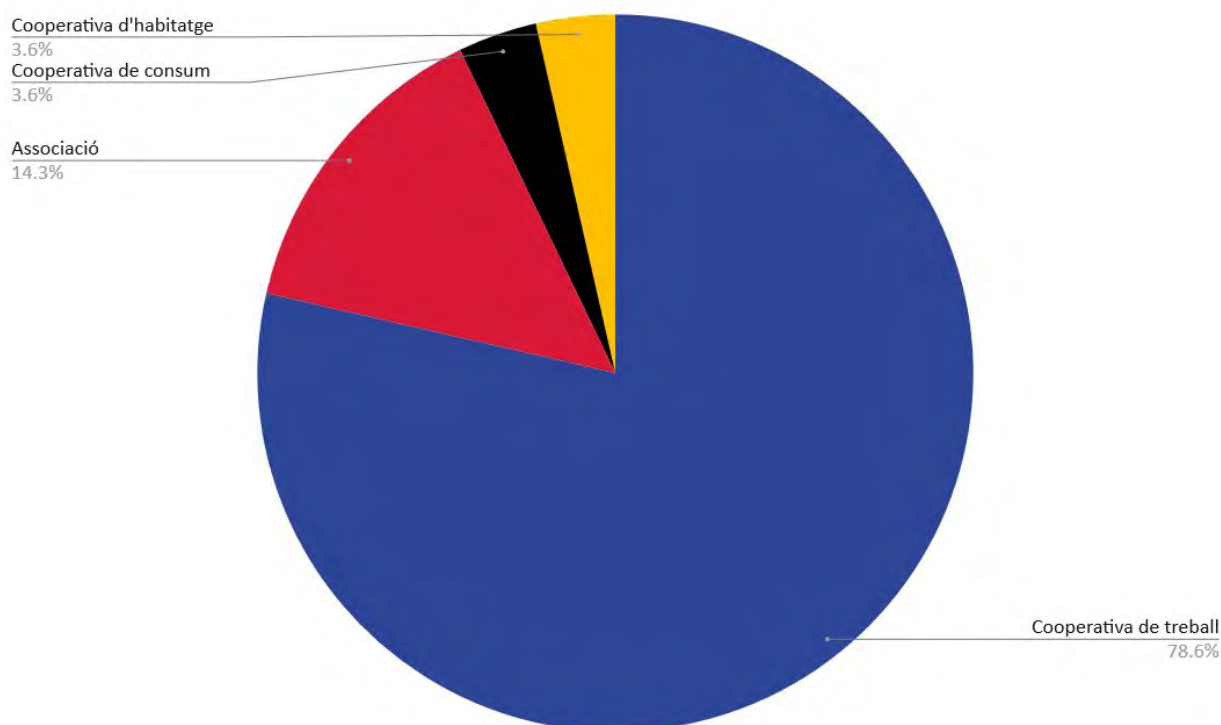
Les entitats que van participar en aquest procés de diagnosi de l'ESS als barris de Sants, Hostafrancs i La Bordeta són:

1. Abarka	11. Jamgo	21. MigrESS
2. Arcàdia	12. Kop de mà	22. Olistis
3. Aula d'Idiomes	13. La ciutat invisible	23. Periferia Cimarronas
4. CantinaLAB	14. La Conxita	24. Plàudite teatre
5. Coopnet	15. La Borda	25. Psicoopera
6. Crearsa	16. La Comunal	26. Quesoni
7. Descontro	17. La Eroteca	27. Reflexes
8. Directa	18. La Pera	28. Zumeig cinema
9. L'Economat	19. Lacol	
10. Holon	20. La troca	

DIAGNOSI

Tipus d'iniciativa

En relació al tipus d'iniciativa, amb o sense forma jurídica declarada, les entitats de l'Impuls són totes **cooperatives o associacions**. No hi ha treballadores autònomes, fundacions, federacions o iniciatives sense forma jurídica formal.

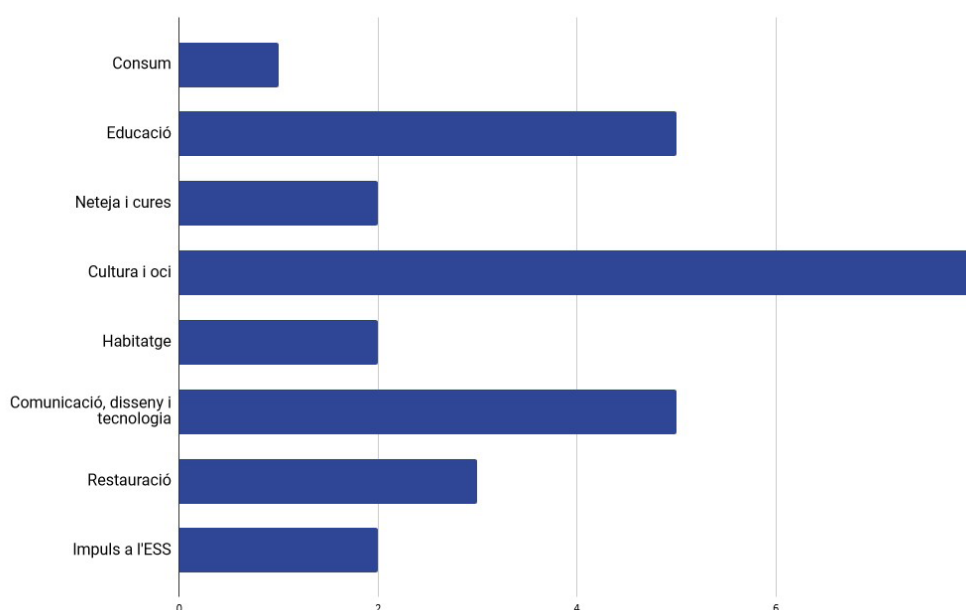

En total hi ha 4 associacions i 24 cooperatives de les quals existeixen diferents tipus: Treball (22), Habitatge (1) i Consum (1).

Sector d'activitat

En relació a l'àmbit d'activitat, les entitats de l'Impuls es divideixen de manera general en els següent sectors:

- Consum
- Educació
- Neteja i cures
- Cultura i oci
- Habitatge
- Comunicació, disseny i tecnologia
- Restauració
- Impuls a l'Economia Social i Solidària

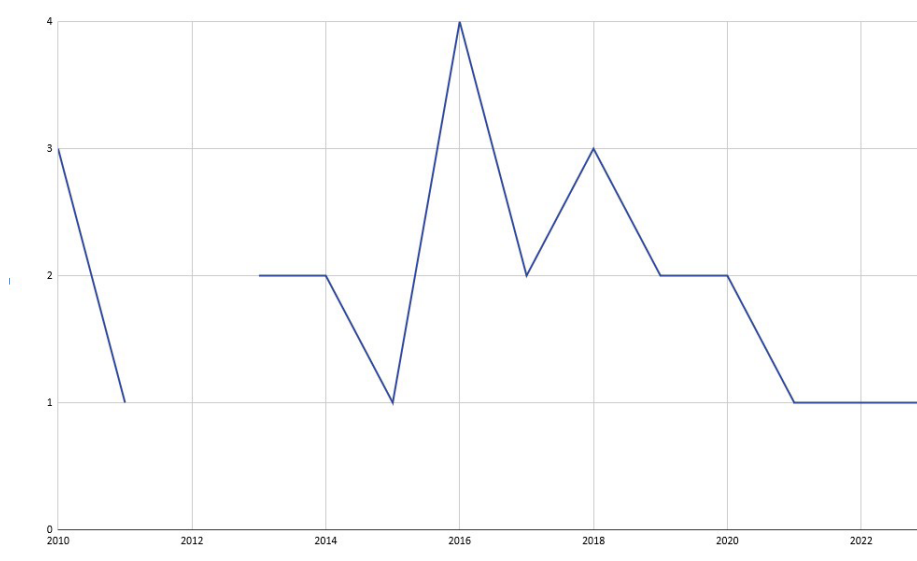

Tanmateix, el treball cooperatiu no necessàriament respon a aquestes categories i això cal tenir-ho en comte en recerques futures, per tal de reflectir la complexitat de la interrelació entre àmbits.

A més a més, és necessari senyalar que la resposta no era exclouent, sinó que una mateixa entitat tenia la possibilitat de marcar més d'un sector d'activitat i d'afegir una categoria si calgués. Cooperatives com Holon van senyalar diferents àmbits i han escollit respondre: "Innovació per transició ecosocials" i Lacol va afegir "serveis d'arquitectura".

Temporalitat

En relació al any de consolidació del projecte sota la forma jurídica actual, l'edat mitjana de les entitats sòcies de l'Impuls és de **8 anys**.

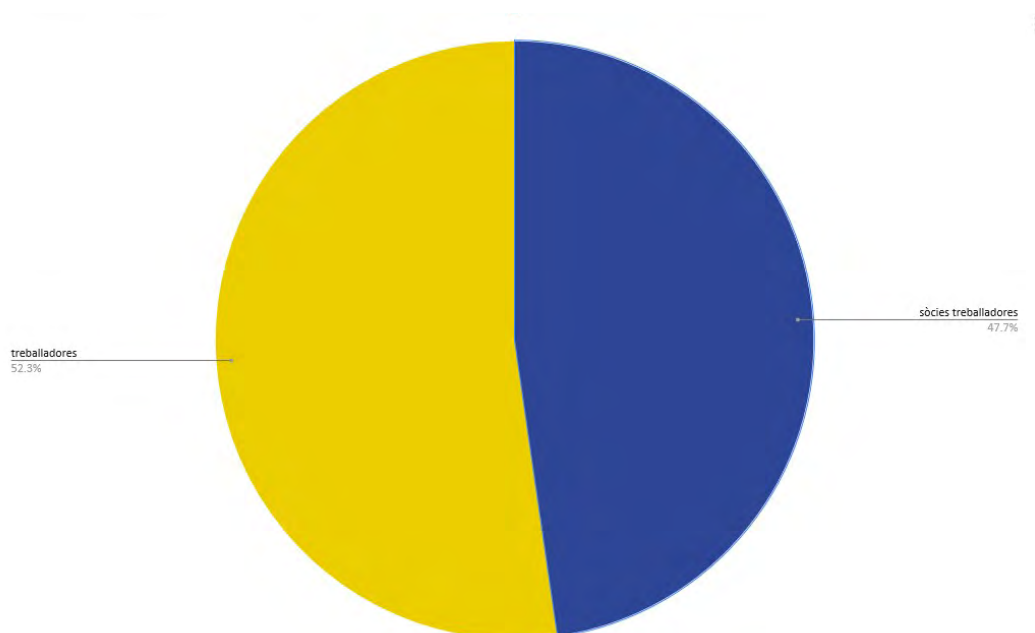

Com que algunes entitats (17) van respondre també l'any de l'inici del projecte i la mitjana és de 12 anys d'edat, es pot afirmar en línies generals que **el temps de consolidació d'una iniciativa és de 4 anys**.

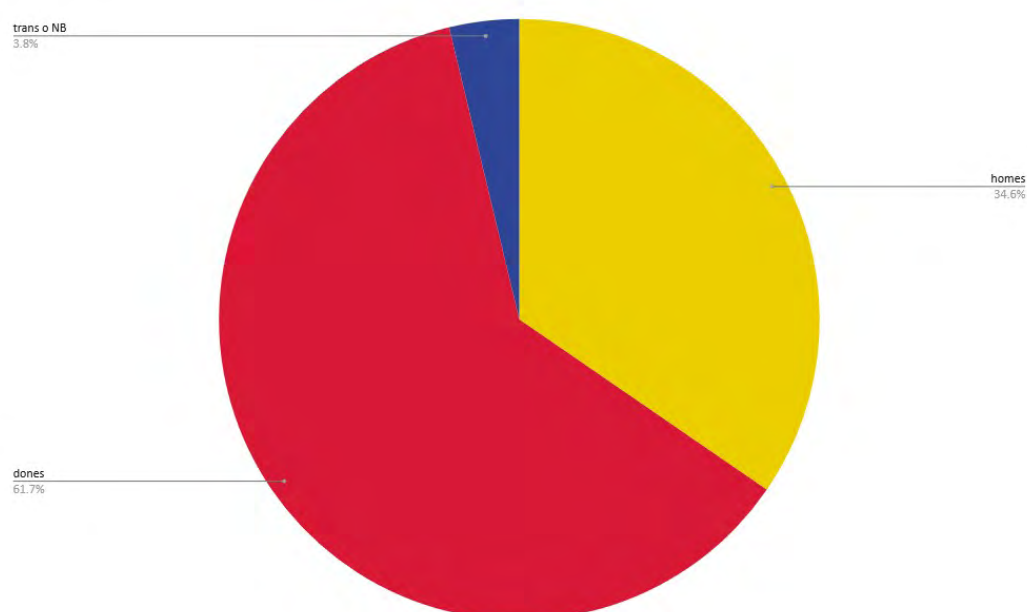
L'any més fort en termes de naixement d'entitats és el **2016**.

Composició

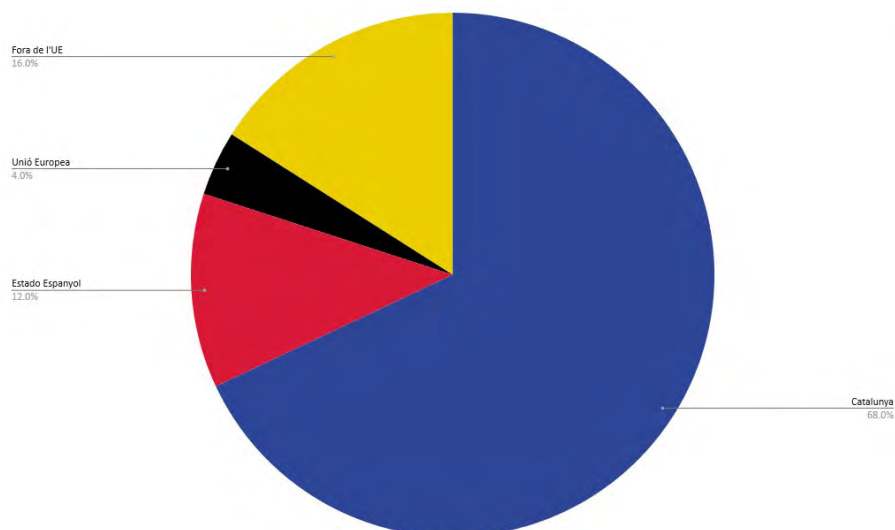
El total de les persones treballadores de les entitats consultades és de **262**, dels quals 132 són sòcies treballadores. La mitjana és de **9.5 treballadores per projecte**, dels quals 4 són sòcies.

Les treballadores de les iniciatives de l'Impuls es divideixen segons la seva **identitat de gènere** de la següent manera:

Els territoris d'origen de les treballadores, s'identifica fàcilment una **majoria catalana**, amb un percentatge de **participació de població migrant**. Es va organitzar la informació segons les diferències a nivell administratiu (UE i països no comunitaris) que tenen una influència determinant a l'accés al mercat laboral.

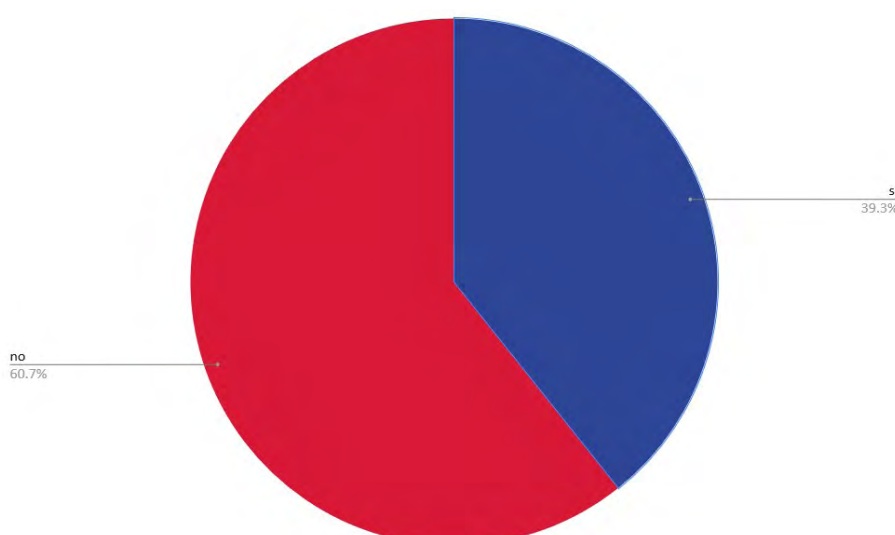

En quant a tipus de participació, cal construir altres tipus d'eines més específiques amb l'objectiu de diferenciar de manera clara i fiable les quantitats i tipologies. En general, el total de **2295 sòcies** es divideixen en:

- Sòcies treballadores: 132
- Sòcies col·laboradores: 352
- Sòcies consumidores: 1677

Regularització de persones

Sumen 17 les entitats que no han realitzat processos de regularització de persones a través de la contractació. Entre les que sí ho van fer, moltes ho ha fet a través del programa ACOL.

Conciliació familiar

En quant a eines i estratègies per a la conciliació familiar per a les treballadores, les entitats van mencionar, en línies generals, un seguit de mecanismes que utilitzen per tal de facilitar-ho:

- Flexibilitat horària
- Flexibilitat de jornades
- Teletreball

En menor mesura s'empren altres mecanismes:

- Retribució per càrregues familiars
- Retribució percentual per a lloguer
- Caixa de salut
- Caixa de formació
- Complementos del sou en cas de necessitats puntuals
- Reunions en horaris de conciliació
- Canguratge
- Beques per a familiars

Facturació anual

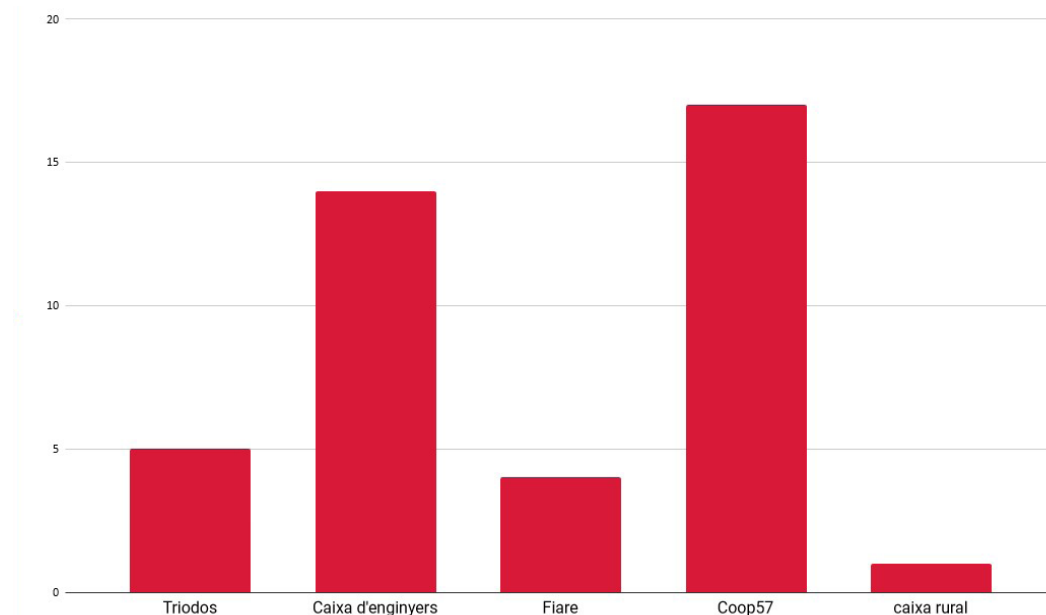
La facturació anual de **2022** va ser de **7.434.221 euros**. Aquesta xifra correspon a les 24 entitats que van facilitar la informació. Hi han 4 cooperatives que encara no la tenien al moment de fer l'entrevista: La Conxita, La Borda, Psicoopera i La Eroteca.

Algunes entitats (13) van compartir la seva informació de 2021 donant un total de 3.056.507 euros. En tots aquestes casos, la diferència va ser positiva, representant un **creixement generalitzat**.

El percentatge d'ingressos que representen les **subvencions** de diferents administracions és variable. Tot i que la **mitjana es de un 10%**, cal tenir en compte que les entitats que tenen una vocació social, com són les associacions (La Troca, i Plàudite Teatre) tenen un percentatge molt major que les cooperatives, que en alguns casos no reben cap tipus de subvenció.

En quant als resultats econòmics, la majoria dels projectes van tenir un saldo positiu amb una **mitjana de 3.000 euros de balanç al 2022**.

Pel que fa a les **finances ètiques**, totes les iniciatives de l'Impuls formen part i/o utilitzen els serveis d'entitats d'aquest sector. Tot i que caldrà fer una diferenciació entre serveis i entitats, en aquesta categoria es van mencionar: Triodos Bank, Caixa d'Enginyers, Coop57, Col·lectiu Ronda, Fiare i Caixa Rural.

Base social

L'abast de cada projecte és difícil de calcular. La informació dels qüestionaris dona un aproximat de **19.145**, és a dir, una **mitjana de 200 per projecte**. Com a base social s'entenen diferents conceptes, des de la comunitat amb la que treballen fins a l'impacte a qui arriben els serveis i productes d'un projecte.

Aliances

Totes les iniciatives de l'Impuls van manifestar tenir al menys dos **aliances al barri**. Això inclou una **multitud de vincles** (polítics, soci-econòmics, de suport mutu, etc) de diferents intensitats amb entitats de diverses tipologies.

La Xarxa d'Economia Solidària (XES) és, junt amb la Federació de Cooperatives de Treball, unes de les més mencionades però, com que no és de Sants específicament, no es contempla. A nivell local, l'Ateneu Cooperatiu de Barcelona - **Coòpolis** i la **Comunalitat de Sants** són projectes que per la quantitat de referències a les enquestes, faciliten la intercooperació entre entitats de l'Impuls. En següent lloc, La Comunal, la Hormigonera i Can Batlló, que allotgen alguns dels projectes entrevistats. A més a més, es fa evident un fort vincle amb les organitzacions i moviments socials del barri, especialment amb el **Grup d'habitatge de Sants**, l'Escola Popular de Sants o el Refugi. Finalment, es van mencionar vincles amb altres barris, sobretot Poble Sec, i amb infraestructures comunitàries com la Lleialtat Santsenca i el Secretariat d'entitats de Sants.

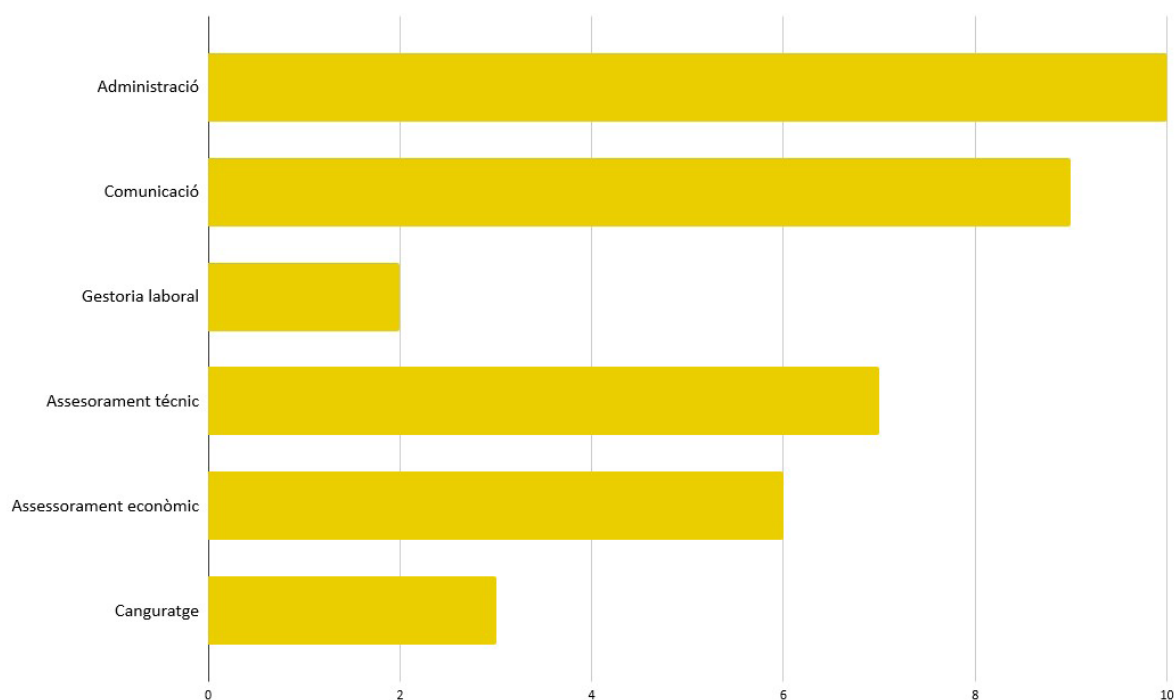
Mercat social

Totes les entitats intercooperen, proveeixen i utilitzen majorment béns i serveis d'altres sòcies de l'Impuls i de cooperatives en general. En aquest cas es porta a la pràctica de forma majoritària la **teoria del mercat social**, afavorint que el màxim capital quedi dins de les entitats de l'ESS de Sants.

Malgrat tot el mercat social de les entitats de l'Impuls presenta algunes mancances en alguns àmbits que queden fora de l'ESS. Alguns d'aquests són: mutualitat laboral, matèries primeres, seguretat, lloguer, gestoria i riscos laborals.

Serveis de l'impuls

El serveis que les entitats sòcies demanen per atendre les seves necessitats actuals són:

En quant al **compromís de les sòcies** cap a l'Impuls, 18 de les entitats poden assumir, com a mínim, l'assistència a les Assemblees plenàries mensuals.

Des de les entitats s'aposta **mancomunar béns i serveis** entre les entitats. En aquests s'inclouen aquells que les cooperatives i associacions tenen i estarien disposades a mancomunar, com d'aquells que creuen que seria necessari dotar-se col·lectivament.

Els elements proposats són els següents: materials, un obrador, compres col·lectives, rentadora, casa de colònies, fisioteràpia, eines digitals, canguratge, serveis de salut mental i magatzem. En quant a materials, que és el que més es va mencionar, fa referència a estris per esdeveniments puntuals: carpes, taules, cadires, projector i equip de so.

Propostes per a la Factoria Col·lectiva

El nou espai de l'Impuls, disponible a partir dels primers mesos de 2024, haurà de ser dissenyat segons les necessitats de les sòcies. Així, alguns dels usos més importants són:

- Espai de treball
- Espai de reunions
- Espai per a formacions
- Magatzem
- Espai infantil

Associació per l'Impuls de
l'Economia Cooperativa i
Comunitària de Sants-Montjuïc